

13-07-2021

Ondernemersbaas Friso de Zeeuw haalt uit naar 'hypocriete bakfietstypes', bedrijven komen in de knel

„We keren ons tegen het demoniseren van Tata’’, zegt Friso de Zeeuw van Economisch Forum. © Archiefphoto/Ella Tilgenkamp

Ivo Laan

Friso de Zeeuw (69) wil door als voorzitter van ondernemersclub Economisch Forum, dat de belangen behartigt van ondernemers van een groot deel van Noord-Holland. De oud-PvdA-gedeputeerde en emeritus-hoogleraar gebiedsontwikkeling ziet door oprukkende woningbouw het bedrijfsleven in de knel komen.

Twee jaar geleden begon de Zeeuw aan de klus bij het Economisch Forum als voorzitter van de vereniging die een bundeling is van regionale ondernemersverenigingen. In een paar jaar tijd ziet de wereld er compleet anders uit. De Zeeuw, die in Monnickendam woont, is onder de indruk van de veerkracht van het bedrijfsleven in coronatijd. Ook dankzij de enorme steunpakketten van de overheid. „Daar heeft een groot deel van de bedrijven profijt van gehad, hoewel er toch flink ingeteerd moest worden op het eigen vermogen. Sommige bedrijven, vooral in de horeca, zijn financieel uitgemergeld. Er is een groot tekort aan arbeidskrachten in de horeca, maar ook in de tuinbouw. Studenten vinden lukt nu meestal nog wel hoor ik. Maar geschoolde krachten in de horeca zoals koks zijn moeilijk te vinden. Je ziet daardoor dat de horeca steeds meer met vast personeel gaat werken. En dat ze dan maar een dag in de week dicht zijn omdat je je mensen ook goede arbeidsvoorwaarden moet bieden.”

Uitbreiden

Na een jaar onzekerheid, krabbelt het bedrijfsleven op. „Het vertrouwen is goed te noemen. Je ziet het ook aan de wensen om weer uit te breiden. Bijvoorbeeld in West-Friesland is de

situatie alweer krap en de regio Alkmaar loopt snel vol. Een jaar geleden was het allemaal onzeker maar nu merk ik bij de achterban dat ze volle kracht vooruit wil." Dat geeft soms spanningen omdat overheden ook azen op woningbouwlocaties, zoals op bedrijventerreinen in de Achtersluispolder in Zaandam en de Pijp in Beverwijk. De Zeeuw: „Er wordt te makkelijk gedacht over het 'ombatterijen', zoals wij dat noemen, het veranderen van bedrijventerreinen in woningbouw. Aan de randen van die terreinen zijn al veel bedrijven verdwenen en zijn er woningen gekomen. Dat is prima, maar er zitten dieper in die bedrijventerreinen ook ondernemers met zware milieucategorieën. Die draaien goed, laat die nou zitten. Want er is geen alternatieve locatie voor. Woningbouw kun je plannen. Maar deze bedrijven hebben hun eigen vestigingscriteria. Die zouden best dan wel eens helemaal kunnen verdwijnen uit Nederland.”

Sluipie

Dus bouwen in het groen dan maar? „Op sommige plekken inderdaad meer in het groen bouwen. Maar de provincie miereneukt te veel en is te streng met woningbouw daar, vinden wij.” Toch pleit De Zeeuw óók voor bescherming van het groen. „Je moet groen weerbaar maken. Een bestemmingsplan alleen is niet genoeg. Want het is waar als je groen bebouwt en er een stuk groen naast ligt, dat dat dan snel aan de beurt komt. Dat noemen we ook wel het 'sluipie-sluipiebeleid'. Het is groen waar niemand van houdt. Het is geen mooie natuur of er zit geen krachtig boerenbedrijf. Dat moet je dus voorkomen.”

Een ander bedrijf met een zware milieucategorie dat onder vuur ligt is Tata Steel. „Tata is ontzettend belangrijk voor de maakindustrie. We zijn radicaal tegen sluiting. We keren ons ook voor duizend procent tegen de demoniseringstendens die wel het meest tot uiting komt in de aangifte van advocate Ficq die de directie persoonlijk aansprakelijk stelt voor gezondheidsschade. Die strijd wordt keihard gevoerd. Dan gaan wij er als een van de weinigen óók met gestrekt been in.”

Maar als een bedrijf de zaakjes op orde heeft, hoef je je daar toch niet zo druk over te maken? „Dat is ook een benadering. Maar als dit zo gebracht wordt, verdient dit hard verhaal terug. Een deel van de zorgen die omwonenden hebben over het milieu, is ook terecht. En Tata had die grafietregens beter moeten aanpakken. En wij vinden dat het bedrijf beter af is zonder India, dat maakt dat er directe communicatie mogelijk is met het bedrijf. Nu zit India er steeds tussen. Dat maakt de verduurzamingsopgave ook makkelijker die we met de omgeving moeten uitvoeren. Criticasters vergeten nogal eens dat Tata bestaat uit een gemeenschap van 9.000 mensen, van arbeiders tot zware academici. Die kunnen zich nauwelijks uiten. Wij komen op voor die gemeenschap. Maar de mensen die superkritisch zijn mogen soms ook eens bij zichzelf te rade gaan. Neem sommige 'bakfietstypes' die wel voor een weekje naar Balie vliegen. Je eigen gedrag hoeft echt niet honderd parallel te lopen met wat je uitdraagt. Maar het gat mag niet té groot worden, dan wordt het hypocriet.”